

Smittebeskyttelse – hvordan hjælper vi hinanden?

Malene Budde, SEGES

7. December 2022

STØTTET AF
Mælkeafgiftsfonden
Kvægafgiftsfonden

SEGES
INNOVATION

Dagsorden

Fakta om Salmonella

Status i Danmark pt.

Sanering i besætningerne

Smittebeskyttelse

Spørgsmål/diskussion

Målsætning

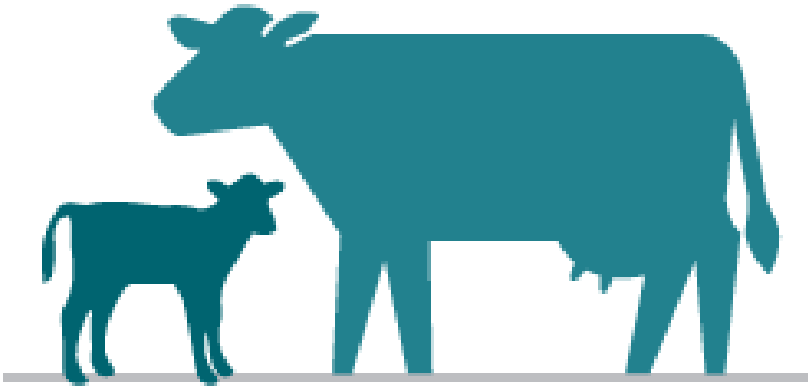
- 95 % af de danske malkekvægs- og slagtekalvebesætninger skal være fri for Salmonella Dublin i 2023

Salmonella Dublin fakta

- Salmonella Dublin er kvæg specifik.
- Bakterien spredes primært via gødning.
- Kalve under 6 måneder er mest modtagelige; men alle aldre kan smittes.
- Salmonellose er svær at behandle med antibiotika
- Salmonella kan overleve for måneder eller år i miljøet.

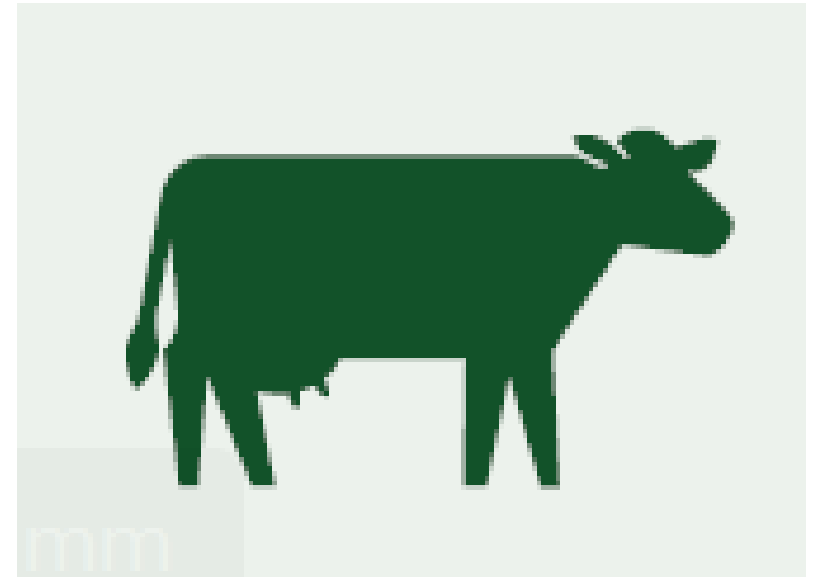
Hvorfor?

- Mere sygdom i smittede besætninger.
- Lavere produktion.
- Risiko for smitte til nabobesætninger.
- Risiko for smitte af medarbejdere i besætningen.
- Risiko for at vidreføre Salmonella til fødevarer.

Vigtige smitteveje

- Kælvningsfaciliteter og management/belægningsgrad
- Kalvebokse/hytter
- Graden af hygiejne
- Indkøb af dyr
- Besætningsstørrelse

Salmonella Dublin – alvorlig zoonose

- 20-50 humane tilfælde om året
- Blodforgiftning/septikæmi
- Vanskelig at behandle
- Høj dødelighed
- Oksekød
- Upasteuriserede mælkeprodukter

Salmonella i hakket oksekød – har du spist det?

17:46 12. okt 2015 | Af Jonathan Lykke Lillmoes, jll@newsbreak.dk

Hakket oksekød med salmonella-bakterier er solgt til en række spisesteder – holtbarhedsdatoen er overskredet. Foto: Colourbox

Vil vi se et fin 2016?

I denne seneste rapport skribenten og formuefirma, fortæller vi, hvor er på vej hen og hvorfor et "must-read", indeholder aktiemarkedet samt egne analyser, du kan bruge det samme. Udnyt muli

[Klik her for at downloade](#)

FISHER INVESTMENT

Få de seneste nyheder

Timed r

Del på Facebook

Tjek lige efter en ekstra gang, hvis du for nylig har fået hakket oksekød. Måske har det været inficeret med salmonella.

Fødevarerstyrelsen oplyser mandag aften, at et helt parti hakket oksekød trækkes tilbage, fordi det er fundet salmonella bakterier i det.

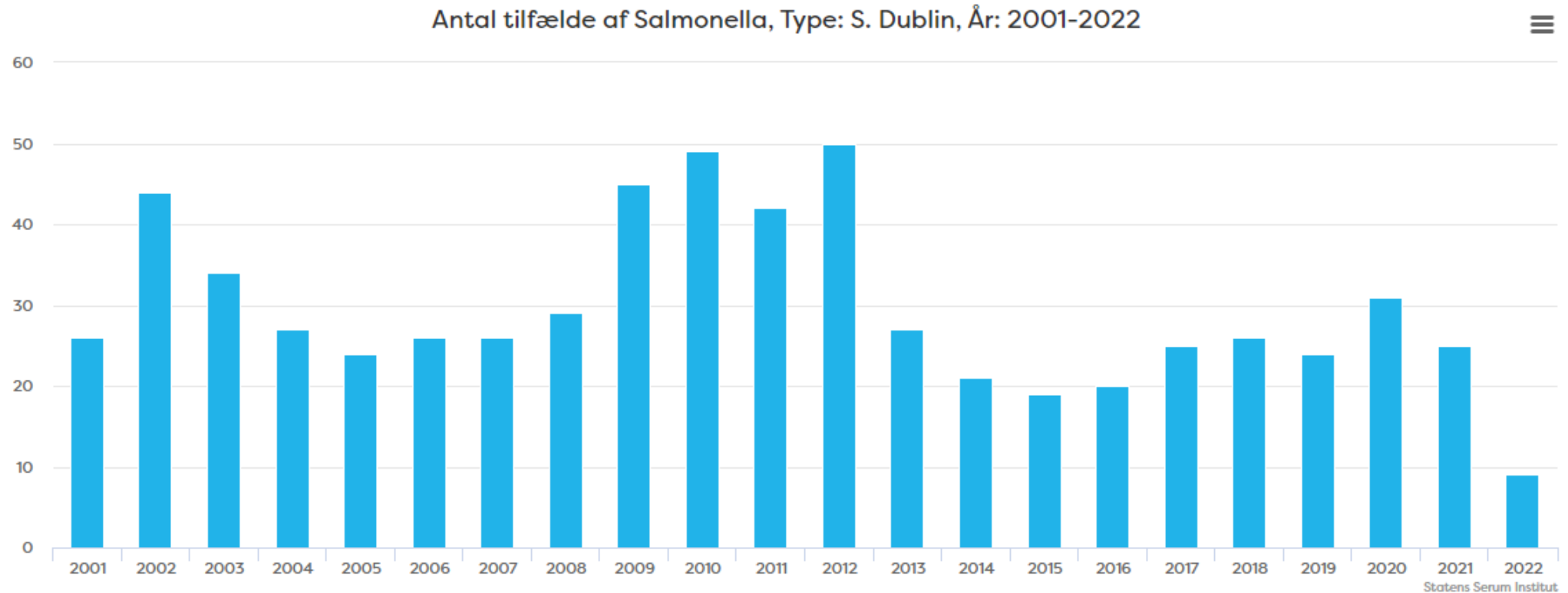
TOP-NYHEDER 2

MEST SETE

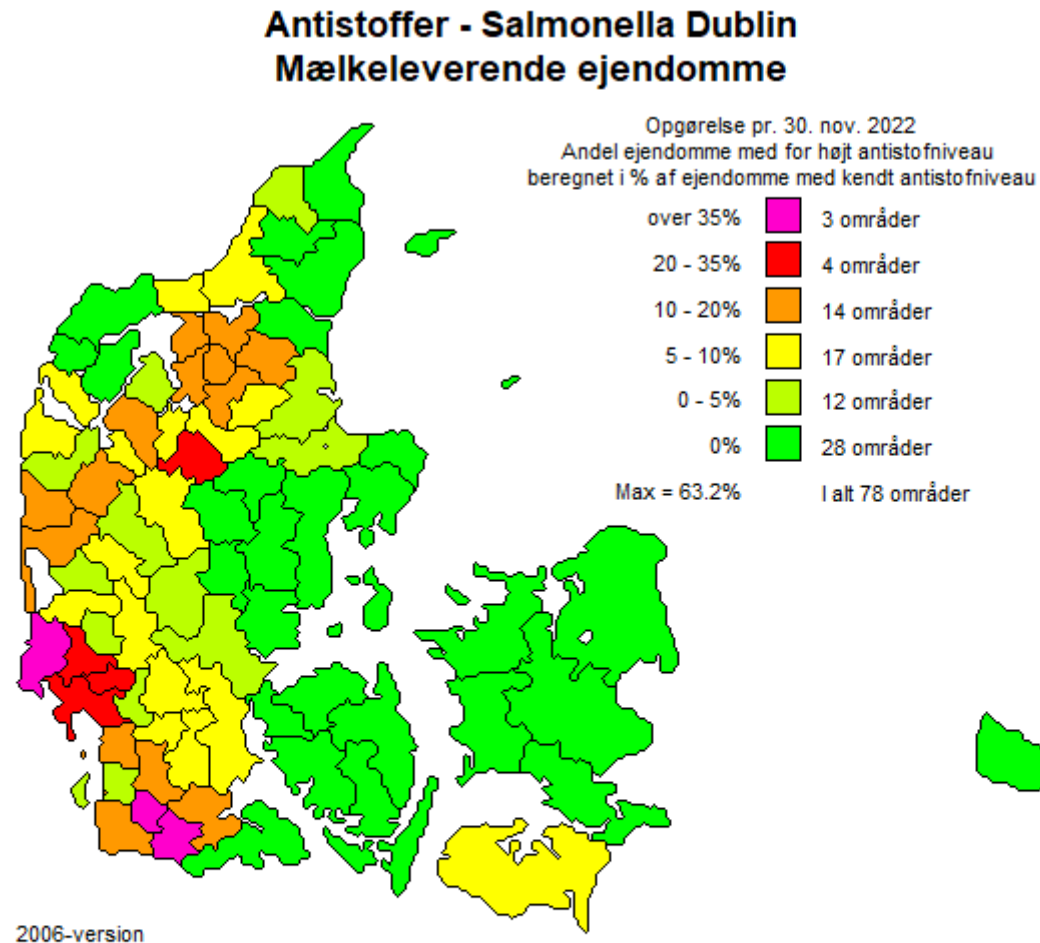
INNOVATION

Humane S. Dublin tilfælde i Danmark

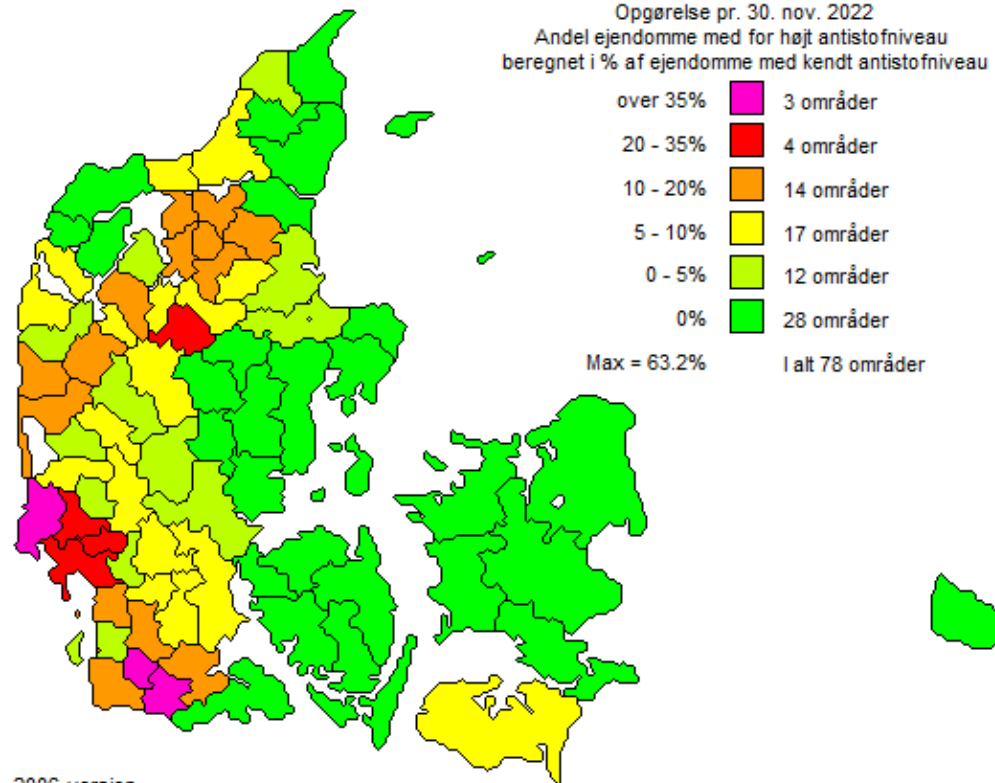

Status pt.

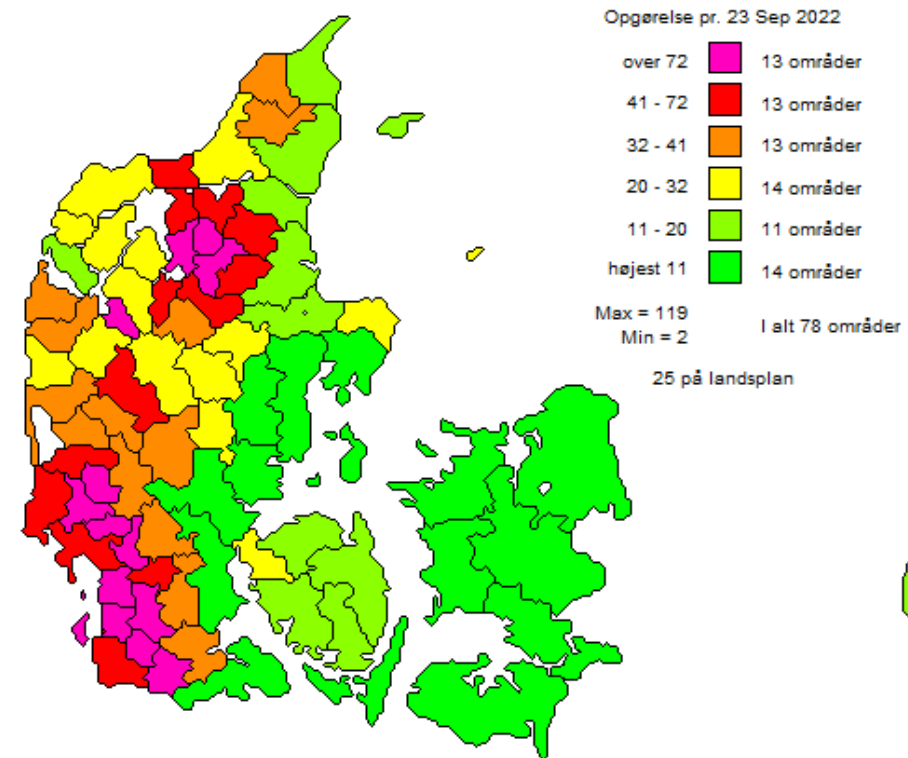
- 11,3 % af de mælkeleverende besætninger

Antistoffer - Salmonella Dublin Mælkeleverende ejendomme

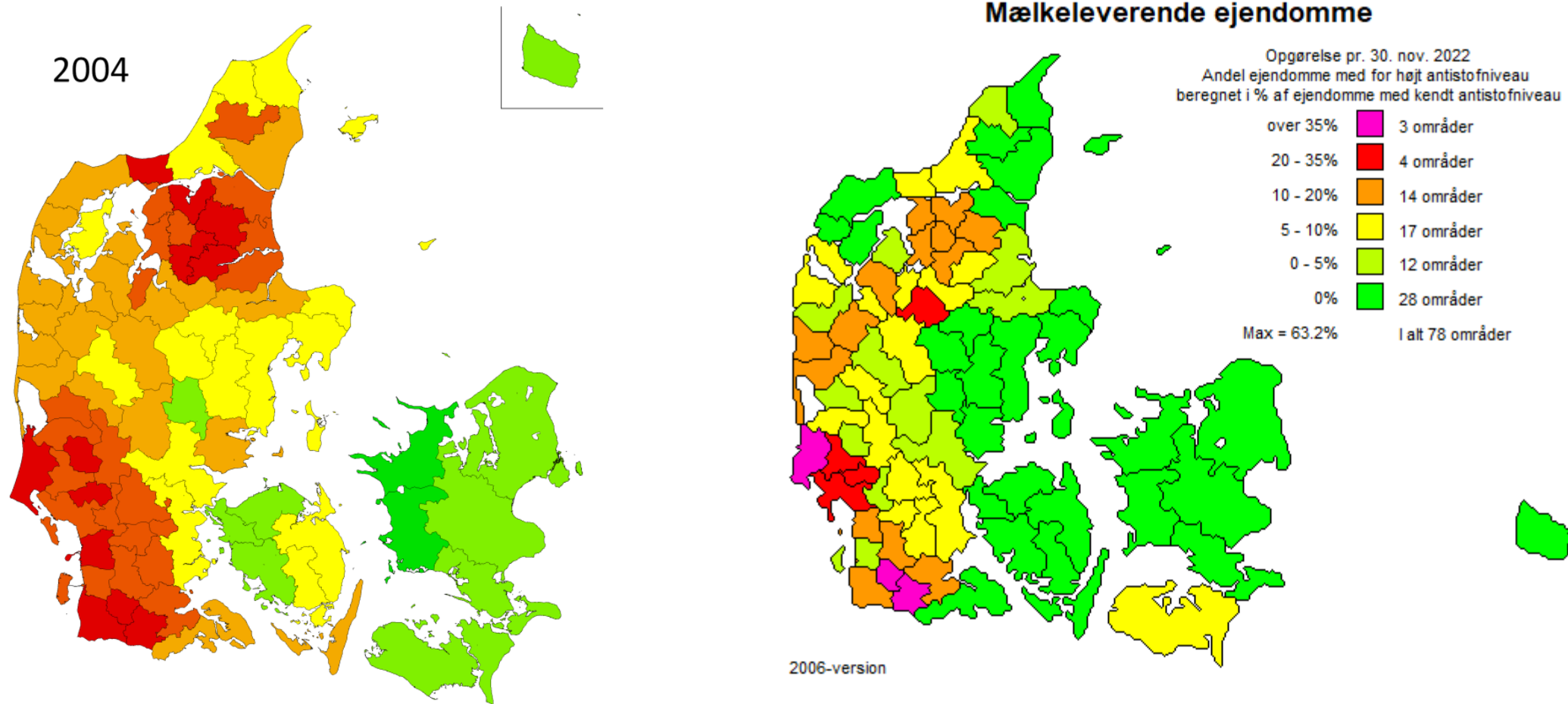

2006-version

Antal kvæg pr. km2 Mælkeleverende ejendomme

Udviklingen i malkekvægsbesætninger mellem 2004-2022

Besætningsforløb

- 155 besætningsforløb
  - Op til 3 besøg
  - Telefonisk opfølgning
- 2 Fokusgrupper
- Modellen er baseret på tidligere erfaringer

Besætningsforløb

- Individuel tilpasset
- Fokus på konkrete tiltag
- 3 tiltag pr. besøg
- Besætningsdyrlæge deltager som min. på 1. besøg

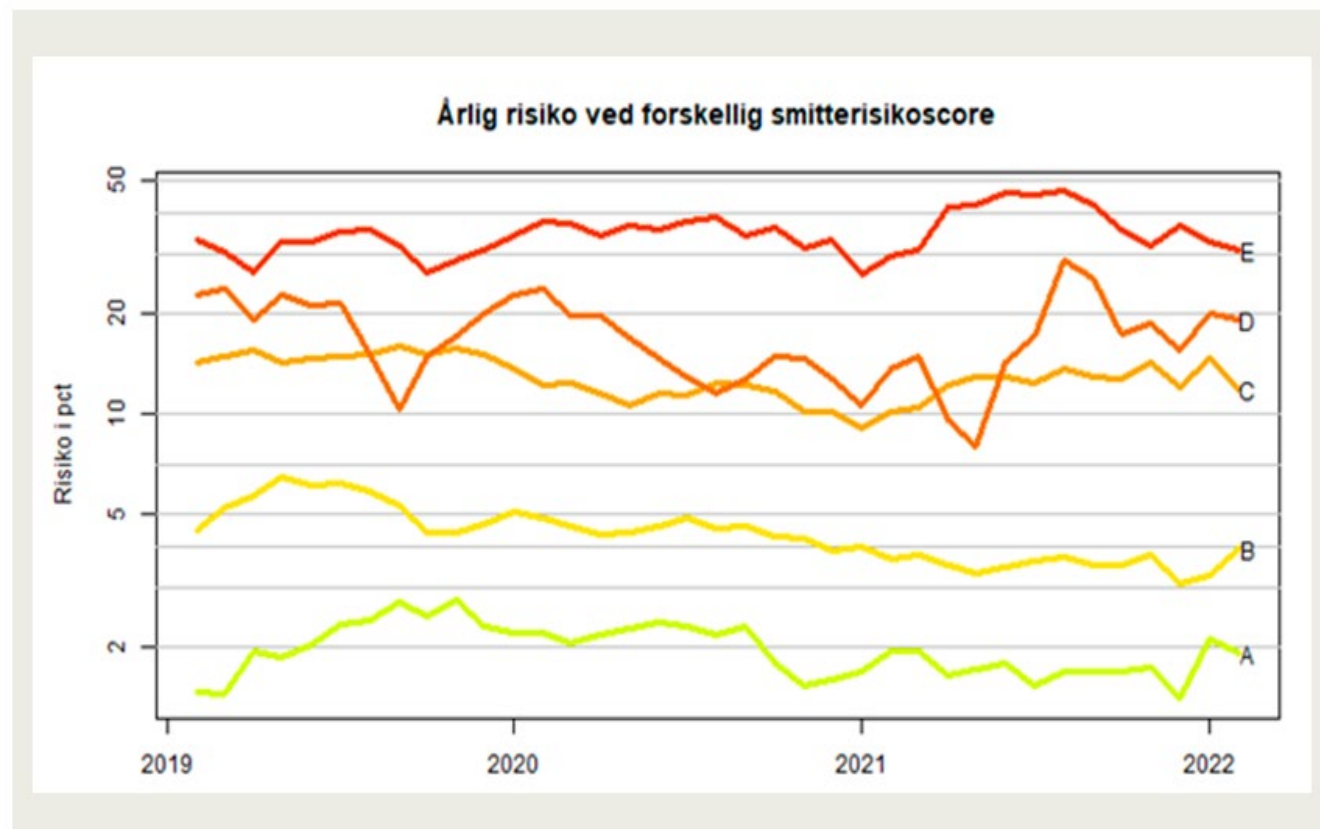
Strukturudviklingen

- Færre besætninger; men større enheder og flere dyr på et sted.
  - Ofte flere lokationer – logistik
  - Personale – viden og forståelse

Smitterisiko	Besætningsstørrelse				
	1-100	100-200	200-300	300-500	500 +
Smittede naboer					
0	0,2%	0,4%	0,6%	0,6%	1,0%
1	0,5%	0,9%	1,4%	1,4%	2,5%
2-3	1,4%	2,6%	3,8%	4,0%	6,7%
4-7	4,0%	7,1%	10,3%	10,6%	17,1%
8 +	9,0%	15,3%	21,3%	21,9%	32,7%

Salmonellarisikoscore:

Salmonellarisikoscore	Vurderet risiko for at komme i niveau 2
• A	• Lav risiko
• B	• Middellav risiko
• C	• Middelhøj risiko
• D	• Høj risiko
• E	• Meget høj risiko

- NY + Analyse og lister
- + Foder
- NY + Planlægning
- + Opfølgning
- NY + Bed
- NY + Bed
- + Yde
- + Gru
- + Bes
- + Slagtekalve

BEDRIFT   DRIFTSENHEDER   TILLADELSER   DEL DATA MED SLAGTEKALVEPRODUCENT NY

EJENDOMME & BESÆTNINGER
KØER
KVIER
TYRE
STUDE
DETALJER - Peg på tekst eller billeder med musen

200

219

3

0

OSR
MÆLK
YKTR
HOL

		LÅST	GYLDIG FRA
SUNDHEDSSTATUS			
Salmonella Dublin	1 - Sandsynligvis salmonella dublin fri, på basis af tankmælksprøver		23-07-2021
	Salmonellarisikoscore C - Middelhøj risiko		01-10-2022
	Kalve i alderen 3-6 mdr: 25		07-10-2022
	Kvier over 6 mdr indtil første kælvning: 159		07-10-2022
B-Streptokokker	Fri		14-05-2022
<i>Klik og se mere om din sundhedsstatus</i>			

Kampagnen "Tag smitten ved hornene"

- Samarbejde bestående af:
  - Den Danske Dyrlægeforening,
  - Landbrug & Fødevarer, DLBR,
  - Viking, SEGES Innovation og
  - Boehringer Ingelheim

TJEK
besættningens smittebeskyttelses-
procedurer for besøgende

TAG SMITTEN VED HORNENE

	JA	NEJ	KOMMENTAR
1 Er der et indgangsskilt, så det er tydeligt, hvilken indgang man skal benytte?			
2 Kan man komme tør og ren fra parkeringsområdet til indgangen til stalden?			
3 Er det tydeligt for gæster, hvad du forventer af dem? (Klav til tøjklud/strøvseskilt, håndhygiejne)			
4 Kan besøgende se telefonnummeret på kontaktpersonen i besættningen?			
5 Er forrummet rent og pænt?			
6 Tager besøgende altid overtøjsstøj og støvler på før indgang i besættningen?			
7 Er kiler og støvler rene og tørre? Og er der en procedure, når kiler trænger til vask?			
8 Findes støvler og kiler i relevante størrelser?			
9 Er der en rist, man kan stå på, når man skifter tøj og sko? Og er den ren?			
10 Sørlent forløj adskilt fra det forløj, der benyttes i stalden?			
11 Vaskes og desinficeres forløj, der har været benyttet i stalden? Er det nødvendige udstyr til stede (børste og sæbe)?			
12 Vaskes der hænder med sæbe, hver gang stalden forlades gennem forrummet? Eller benyttes engangshandsker?			
13 Tørres hænderne i papirhåndklæde? (Stofhåndklæder - bakterier!). Alternativt: Er der rene stofhåndklæder - tørre hænder i?			
14 Benyttes der hånddesinfektion ved udgang fra stalden?			
15 Vaskes/desinficeres værktøj og andet udstyr, hvis det tages med ud af stalden?			

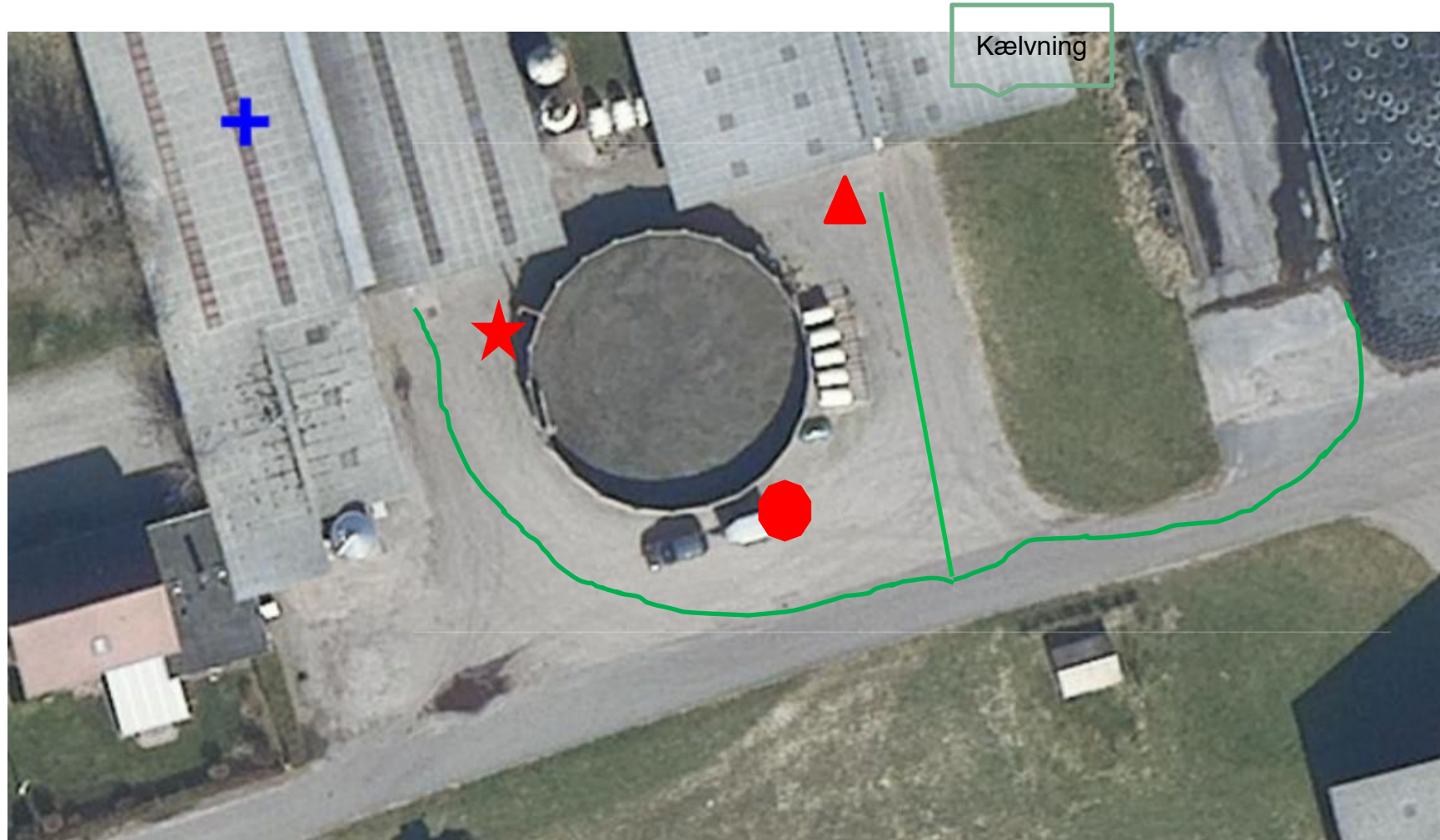
TAG SMITTEN VED HORNENE er et samarbejde mellem Den Danske Dyrlægeforening, Landbrug & Fødevarer, VikingDanmark, Boehringer Ingelheim, DLBR og SEGES Innovation

Placering af kalvene

Overblik ejendom

Trafik på ejendommen – få et overblik

Hvor er gødningen?

Kan man komme ren til og fra besætningen?

Skiftestøvler og tøj

Nabo

Dyr på græs

TAG SMITTEN VED HEGNET

Havde i dag en "interessant" snak om smittebeskyttelse.

En af vores kunder var tilfældigvis ved snak med inseminøren blevet gjort opmærksom på at en nærliggende ejendom var i salmonella status 2.

Begge ejendomme er økologiske og har kvier på græs.

Besætningen med salmonella havde sat hegnet helt ude i skellet. Vores kunde tog kontakt til besætningen som ikke mente det var deres ansvar men dog flyttede hegnet 30 cm ind fra skel. Jeg kontaktede derfor besætningsdyrlægen fra en anden praksis. Som

1. Ikke mente det var den smittede besætnings ansvar at sikre at fysisk kontakt ikke var muligt
2. Mente at sagen bare var noget nabofnيدر

Transport af dyr

Tak for opmærksomheden – spørgsmål?